

Vastaanottaja:
Lempäälän kunta
kirjaamo
PL 36
Manttaalitie 15
37501 Lempäälä

Haemme muutosta Lempäälän kunnan kasvatus- ja opetuslautakunnan 18.2.2025 tekemään päätökseen koskien esi- ja perusopetuksen opetusresurssia vuodelle 2025–2026 (§ 18).

Esitämme oikaisuvaatimuksen kohtaan oppimisen tuen uudistus sekä huomioita kohtaan Mattilan koulun opetusresurssi lukuvuodelle 2025–2026 seuraavasti:

Kohta 1:

Kasvatus- ja opetuslautakunnan pöytäkirjan mukaan osa-aikaista erityisopetusta (pöytäkirjassa käytetty nykyisen lain mukainen termi) esi- ja perusopetuksen oppilaille tarjotaan Lempäälän kouluilla lukuvuonna 2025–2026 seuraavasti :

KOULU	Oppilasmäärä	Osa-aikainen erityisopetus esi- ja perusopetus, tunnit	Osa-aikainen erityisopetus / oppilas
Sääksjärvi	359	82h	0,23h/opp
Lempainen	542	111h	0,20h/opp
Moisio	584	123h	0,21h/opp
Kulju	452	101h	0,22h/opp
Kyläkoulut (6 koulua)	415	31h	0,07h/opp

Taulukon mukaan kyläkoulujen lapsille ei olla osoittamassa tasavertaista oppimisen ja koulunkäynnin tuen resurssia isojen koulujen kanssa. Jotta kyläkoulujen oppimisen tuen resurssi olisi yhdenmukainen isojen koulujen kanssa, tulisi kyläkouluille osoittaa osa-aikaista erityisopetusta vastaavaa opetusresurssia yhteensä 83 tuntia (0,20 x 415) - kuten on tilanne Lempoisten kouluilla (isojen koulujen pienin oppilaskohtainen osa-aikaisen erityisopetuksen resurssi). Tämä tuntimäärä vastaa noin 3,5 laaja-alaisen erityisopettajan opetustuntimäärää. Yllä olevat tiedot on kerätty pöytäkirjan liitteenä olevista taulukoista.

Esitämme, että kasvatus- ja opetuslautakunta muuttaa päätöstään koskien kyläkouluille osoitettua erityisopetuksen resurssia. Pöytäkirjan mukaan opetusresurssiesitys perustuu tasapuolisuuteen koulujen kesken, mutta edellä esitetyn perusteella väite ei pidä paikkaansa, vaan asettaa kyläkoulujen lapset hyvin eriarvoiseen asemaan. Ehdotamme, että kyläkouluille osoitetaan opetuksenjärjestäjän parhaaksi katsomalla tavalla vähintään 83 tuntia erityisopetuksen resurssia lukuvuodeksi 2025-2026.

Lisäksi lautakunnan päätöksessä **kyläkouluille ei ole resursoitu lainkaan uuden lain mukaista oppilaskohtaista tukea**. Päätös tarkoittaa toteutuessaan, että syksystä 2025

alkaen nykyiset osa-aikaista erityisopetusta kyläkouluilla saavat oppilaat siirtyvät suurelta osin isoille kouluille (esityksen mukaan Lempainen ja Moisio). Hallituksen esityksessä eduskunnalle (HE 114/2024 vp, s.46) on arvioitu, että nykyisistä tehostetun tuen oppilaista 76 % saa osa-aikaista erityisopetusta, joka katsotaan 1.8.2025 voimaan tulevan lain mukaan oppilaskohtaiseksi tueksi. Lukuvuonna 2024-2025 Lempäälän kyläkouluissa on 65 tehostetun tuen päätöksen saanutta lasta. Laskennallisesti tämä tarkoittaisi n. 49 oppilaan siirtymistä isoille kouluille (0,76 x 65). Vaihtoehtoisesti oppilaskohtaisen tuen päätöksiä ei tehtäisi kyläkoulujen oppilaille, jotta he voisivat jatkaa lähikoulussaan, jolloin he eivät saisi oppimiseensa tarvitsemaansa tukea.

Lempäälän kasvatus- ja opetuslautakunnan 18.2.2025 hyväksymä kyläkoulujen tuntikehys ei mahdollista uuden lain mukaisen (nykyistä osa-aikaista erityisopetusta vastaavan) oppilaskohtaisen tuen suunnittelua ja toteuttamista kyläkouluilla, sillä oppilaskohtainen tuki on ryhmäkohtaisesta tuesta erillistä tukea, joka on resursoitava erikseen oppilaiden olemassa olevia ja muuttuvia tuen tarpeita vastaavaksi. Lautakunta toteaa omassa pöytäkirjassaan, että ”tukea tarjotaan monipuolisesti, oikea-aikaisesti sekä oppimisen edellytyksiä oppilaskohtaisesti edistään”. Kuitenkaan kyläkoulujen osalta tätä linjaa ei nyt noudateta.

Esitämme, että lautakunta muuttaa päätöstään koskien oppilaskohtaisen tuen järjestämistä ainoastaan isoilla kouluilla. Esitämme, että jatkossakin kyläkouluilla järjestetään nykyistä osa-aikaista erityisopetusta vastaavaa erityisopettajan antamaa opetusta osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä, kuten tähänkin saakka. Tämä on yksi oppilaskohtaisen tuen muoto, jota tällä hetkellä tarjotaan kyläkouluilla, mutta joka edellyttää jatkossa oppilaskohtaisen tuen hallinnollista päätöstä. Näin varmistettaisiin nykyisen kaltaisten tukipalvelujen jatkuminen kyläkouluilla. Yksilöllisiä tukipalveluja ei pidä heikentää uudistuksen myötä, kuten nyt esitetään.

Esitämme, että päätöksenteon osalta kirjataan, että koulujen tuen resursointi edellyttää kunta- ja koulutasolla jatkuvaa riittävän tuen toteutumisen seurantaa ja tarvittaessa ennalta suunniteltujen resurssien muuttamista vastaamaan todellisia tuen tarpeita. Joustava ja varhainen oppimisen tuki (luokat 0–2) tai niiden suunnittelu kouluissa eivät mahdollistu, mikäli opetuksenjärjestäjä ei mahdollista riittäviä ryhmäkohtaisen tuen ja oppilaskohtaisen tuen resursseja myös kyläkouluilla.

Kohta 2: Opetusresurssilaskelmassa on Mattilan koulussa lukuvuonna 2025–2026 kaksi luokanopettajaa ja kaksi ohjaajaa. Päätöstä perustellaan kokouspöytäkirjassa seuraavasti: Mattilan koulun oppilasmäärä on jo toista lukuvuotta alle 50 oppilasta, mikä tällä oppilasmäärällä tarkoittaa muutosta kahden opettajan kouluksi ilman oppilasmäärän lisäystä. Esitämme päätökseen seuraavat huomiot:

- Esittelijä viittaa Lempäälän kunnanvaltuuston vuonna 2016 tekemään päätökseen, jonka mukaan kunnan on ryhdyttävä kehittämistoimenpiteisiin, mikäli jonkin koulun oppilasmäärä on kahtena perättäisenä vuonna alle 50. Kolmen valtuustokauden takainen linjaus ei voi toimia päätöksenteon ohjenuorana vuonna 2025, vaan tähän tarvitaan strateginen linjaus päätöksentekohetkellä virassa olevalta valtuustolta. Huomautamme lisäksi, että opetusresurssin leikkaus ei ole kehittämistoimenpide.

- Opetustuntien määrä tulee lukuvuonna 2025–2026 kasvamaan, eikä Mattilan koulun opettajilla riitä nykyisetkään oppitunnit kaikkien oppituntien pitämiseen. Tuntimäärä kasvaa vastaavasti myös muilla (kylä)kouluilla. Näiden lisäksi on huomioitava erityisopetuksen resurssit, joita käsiteltiin edellä.
- Opetus- ja kasvatustalokunta on kahta kuukautta aikaisemmin (10.12.2024) itse tehnyt päätöksen kokouksessaan koskien Kasvatuksen ja opetuksen palvelualueen palvelusuunnitelmaa vuodelle 2025, jonka mukaan “uudet oppilaaksiottoalueet palvelevat kouluverkon kokonaisuutta ja opetukseen soveltuvien tilojen tarkoituksenmukaista käyttöä. **Turvataan alakoulujen tasainen oppilasmäärän jakautuminen, ottaen huomioon kehittämiskohteiden alla olevien koulujen tilanne**” (suora lainaus pöytäkirjasta). Huomautamme, että asiasta vastaavat henkilöt eivät ole toimineet ko. päätöksen mukaisesti ohjaten pieniin kouluihin oppilaita siten, että oppilasmäärä on riittävä ylläpitämään nykyiset opetusresurssit ja siten opetuksen tason.
- Kunnanvaltuusto oli vuoden 2025 talousarviota käsitelleessä kokouksessa 27.11.2024 yksimielinen sen suhteen, että kyläkouluihin ei kohdisteta tälle vuodelle leikkauksia.

Esitämmekin siis, että:

- kyläkoulujen tulevaisuudesta laaditaan pian kuntavaalien jälkeen strateginen linjaus, johon päätöksenteossa nojataan jatkossa.
- oppilaaksiottoalueiden uudistusta sovelletaan kasvatustalokunnan oman päätöksen mukaisesti siten, että pieniin kouluihin osoitetaan riittävä oppilasmäärä opetusresurssin ja siten riittävän opetuksen tason turvaamiseksi.
- lautakunta asettaa selvitettäväksi, miten riittävät perus- ja erityisopetuksen resurssit taataan Mattilan koululla yhden opettajan leikkauksen, tuntikehyksen kasvun ja erityisopetuksen tasapuolisen järjestämisen myötä.

Allekirjoitukset:

[Redacted signatures]

[REDACTED]
[REDACTED]